

'Opgewekt Pasen!' Twee woorden die een voor ons betekenisvolle vrouw om 11:59 uur via een whatsapp op Eerste Paasdag met ons deelde. Ze troffen doel. Met een glimlach genoot ik van de dubbele betekenis, een prachtige taalvondst: 'Opgewekt Pasen!'

Enkele uren later fietsten we onze repeterende route naar Kranenburg, naar Martijn, naar zijn graf. Het was wel droog, maar de noordenwind was kouder dan we hadden gedacht. Met de handschoenen aan bewogen we ons daarom met een ferme trap elektrisch voort, ruim vier kilometer.

Toen we de statige oprijlaan van het voormalige landgoed Kranenburg opfietsten met rechts het Chinese deel van het kerkhof en links het grote parkeerterrein, zagen we dat het druk was. Zovelen die op deze dag even bij hun geliefde(n) wilden vertoeven – onbereikbaar nabij. 'Opgewekt Pasen' ging door mijn hoofd.

Toen we de Parnassusberg naderden, de heuvel waar zoveel jonge mensen zijn begraven, zagen we achter de nog winterse beukenhaag een man staan. Het kon niet anders, hij stond naast het graf van Martijn.

Dat verraste ons: al bijna vier jaar gingen we – als we in Zwolle waren – bijna wekelijks naar het graf van Martijn, maar nog nooit hadden we een bezoeker gezien bij het buurgraf. Ons was wel duidelijk dat er regelmatig bezoek kwam, want vaak was er iets geplaatst op het graf. Een brandend lichtje in glas, met kerst een bloemstukje, onlangs een polskettinkje. En ja, de laatste tijd stond er ook een beeldje van pakweg tien cm hoog, een uit het water opspringende dolfijn.

Het is het graf van een vrouw, 72 jaar eerder geboren in Tanger, een stad van nu bijna 1 miljoen inwoners in Noord-Marokko. Overleden op maandag 12 mei 2014 in Zwolle, twee dagen voor die woensdag waarop Martijn stierf.

Het gaf een bijzonder gevoel van nabijheid, toen we met hooguit een meter tussenruimte stil naast elkaar stonden – die man van misschien vijftig jaar voor het graf van zijn moeder, wij voor het graf van onze zoon.

Ik kon het niet laten. Ik draaide me naar hem toe, strekte mijn hand uit, groette hem en schudde zijn hand. Zo deed ook Louise.

Op een vraag van ons begon hij te vertellen. Hoe zijn moeder was gestorven, 'de dag na moederdag.' Hoe ze haar verdriet in het graf had meegenomen over haar andere zoon, zijn broer. Hoe die uit hun leven was weggegaan en onvindbaar bleef. 'Dat is 'm,' zei hij en wees naar het minibeeldje van die uit het water opduikende dolfijn.

'Ze liggen vredig naast elkaar,' zei Louise tegen hem en hij herhaalde die woorden, 'ja, ze liggen vredig naast elkaar.'

Je hebt het niet voor het uitkiezen, wie naast wie ligt in hun graven. Maar het was onmiskenbaar, het voelde bijzonder voor ons drieën: de 72-jarige vrouw uit Marokko en de 43-jarige Martijn zo naast elkaar.

De man ging weg. Hij schudde ons de hand ten afscheid, we groetten elkaar. Wij bleven nog even staan en zagen hoe het leven begon terug te keren in de planten op het graf. We zeiden dat we de volgende keer een schuimmatje in de fietstas moesten stoppen. Konden we – geknield op de grond – het afgestorven plantenafval en onkruid weghalen.

De woorden van Louise resoneerden nog in mijn oren – 'Ze liggen vredig naast elkaar.' Ik draaide me om en keek onze buurman nog even na. Zoals hij daar liep – met een wat trage tred, zijn handen in de broekzakken, zijn schouders naar beneden. Terug naar de wereld van de levenden. *'Opgewekt Pasen'?*

Muziek 7:

1. Mozart schreef zijn schitterende Serenade, ook 'Gran Partita' genoemd, voor blazers. Het Nederlands Blazersensemble speelde het op eens sublieme manier. [Luister maar naar het Adagio.](#)
2. Niet minder mooi en ook om bij te mijmeren is de Serenade nr.1 voor piano van Chopin. [luister hier](#)

Downloaden? Klik tijdens het afspelen op het pijltje rechts en sla het bestand op.
Reageren? klik [hier](#)

